

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-20

Diarienummer SFF-2023-00759

Handläggare

Jan Öberg

Telefon: 031-365 01 29

E-post: jan.oberg@stadsfast.goteborg.se

Stadsfastighetsnämndens riktlinje för Gestaltad Livsmiljö

Förslag till beslut

I stadsfastighetsnämnden

1. Stadsfastighetsnämndens riktlinje för Gestaltad Livsmiljö antas.

Sammanfattning

Stadsfastighetsnämnden återremitterade den 24 november 2023 § 185 förslaget till riktlinje för gestaltad livsmiljö till stadsfastighetsförvaltningen. Den 24 oktober 2024 § 168 remitterade nämnden det reviderade förslaget till stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden avstyrkte förslaget i sitt remissvar den 25 februari 2025 § 68.

Stadsfastighetsförvaltningen har därefter justerat riktlinjen utifrån stadsbyggnadsnämndens synpunkter (se bilaga 5), och föreslår nu att stadsfastighetsnämnden antar riktlinjen för gestaltad livsmiljö.

Varje år görs stora investeringar i byggnader, omgivande miljöer och konst.

Därför är det viktigt att formalisera tankar kring hur den gestaltade livsmiljön är tänkt att förmedla värden och kvaliteter som är viktiga ur upplevelse- och estetisk synpunkt.

Den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag.

Riksdagen har givit Boverket ansvaret för att samordna, vara kompetensstöd och ge främjande insatser till offentliga aktörer på olika nivåer i frågor om arkitektur och gestaltad livsmiljö. Boverkets underlag till nationell arkitekturpolicy har följts av att Göteborgs Stad har utarbetat en arkitekturpolicy för staden. Göteborg ska enligt policyn vara en förebild för god arkitektur både som planerande, byggande och förvaltande aktör. Förvaltningen har tagit fram ett förslag på riktlinje för gestaltad livsmiljö som bygger på Stadens arkitekturpolicy, Boverkets mål och de nationella målen men har en något högre detaljeringsgrad för att kunna vara ett mer konkret stöd till förvaltningen.

Tidigare Lokalnämnden har beslutat om verksamhetsplan för 2022 där framtagande av styrande dokument för ”Gestaltad livsmiljö” var en del av strategin för kommunfullmäktigemålet ”Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat”.

- Syftet med riktlinjen är att skapa en övergripande inriktning för hur förvaltningen värnar om och utvecklar den miljö som byggs och förvaltas.
- Riktlinjen ska ge förvaltningens projektledare och förvaltare ett tydligt stöd vid upphandling av projektörer, under projekteringen samt vid byggnationen.
- Syftet är också att ge projektörer och entreprenörer ett tydligt stöd om förvaltningens inriktning avseende den gestaltade livsmiljön.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Riktlinjen syftar till att undvika oönskade variationer i kvalitet mellan olika projekt. Genom att vara tydlig med och underlätta arbetet med den gestaltade livsmiljön bör tid och därmed kostnader kunna sparas för förvaltningen och hyresgästförvaltningarna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Att omsorgsfullt gestalta hållbara livsmiljöer främjar alla, det suddar ut gränser och ger en universellt utformad, tillgänglig omgivning som kan upplevas naturlig.

Samverkan

Information ges personalorganisationerna enligt Samverkan Göteborg (FSG 2025-06-16).

Bilagor

1. Stadsfastighetsnämndens riktlinje för Gestaltad Livsmiljö
2. Protokollsutdrag Stadsbyggnadsnämnden § 68 Ärendenummer
3. Svar på remiss - stadsfastighetsnämndens riktlinje för gestaltad livsmiljö
4. Intyg från stadsarkitekten
5. Stadsfastighetsförvaltningens svar på stadsbyggnadsnämndens beslut i ärende § 68 Ärendenummer

Ärendet

Beskrivning av ärendet

Varje år gör stadsfastighetsförvaltningen stora investeringar i byggnader, omgivande miljöer och konst vilket gör det viktigt att formalisera tankar kring hur den gestaltade livsmiljön är tänkt att förmedla värden och kvaliteter som är viktiga ur upplevelse- och estetisk synpunkt. Den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag. Riksdagen har givit Boverket ansvaret för att samordna kompetensstöd och främjande insatser till offentliga aktörer på olika nivåer i frågor om arkitektur och gestaltad livsmiljö. Utifrån Boverkets underlag till nationell arkitekturpolicy har Göteborgs Stad utarbetat en arkitekturpolicy för staden.

Göteborg ska enligt policyn vara en förebild för god arkitektur både som planerande, byggande och förvaltande aktör. Den här riktlinjen bygger på Stadens arkitekturpolicy, Boverkets mål och de nationella målen men har en något högre detaljeringsgrad för att kunna vara ett mer konkret stöd till förvaltningen.

Tidigare Lokalnämnden har beslutat om verksamhetsplan för 2022 där framtagande av styrande dokument för ”Gestaltad livsmiljö” var en del av strategin för kommunfullmäktigemålet ”Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat”.

- Syftet med riktlinjen är att skapa en övergripande inriktning för hur förvaltningen värnar om och utvecklar den miljö som byggs och förvaltas.
- Riktlinjen ska ge förvaltningens projektledare och förvaltare ett tydligt stöd vid upphandling av projektörer, under projekteringen samt vid byggnationen.
- Syftet är också att ge projektörer och entreprenörer ett tydligt stöd om förvaltningens inriktning avseende den gestaltade livsmiljön.

Att omsorgsfullt gestalta hållbara livsmiljöer för alla handlar om att organisera komplexa och ibland motstridiga intressen till en helhet. Förvaltningens roll som byggherre och förvaltare innebär att skapa goda förutsättningar för detta arbete.

Det som beskrivs i förvaltningens Tekniska Krav och Anvisningar (TKA) upprepas inte i denna riktlinje. Riktlinjen ger en inriktning för den sammanvägda gestaltningen i sin helhet där olika tekniska funktioner och lösningar ska vägas in i en sammantaget god gestaltning och arkitektur.

Den fysiska miljön ska stödja människors behov där kvalitet i arkitektur, form och design skapar värden för det omgivande samhället och för framtida generationer där utformning, materialval, färgsättning och ljussättning ute och inne ska vara universellt utformad, och så väl avvägt och studerat så att den kan uppskattas under lång tid.

Alla människor så väl unga som äldre, med eller utan funktionsvariationer, ska kunna uppskatta och förstå den fysiska omgivningen och rumsskapande miljön. Tillgänglighet ska upplevas naturligt och omfatta alla.

Förvaltningens bedömning

Med ny föreslagen utformning av riktlinjen för gestaltad livsmiljö, vilket har utarbetats i utifrån stadsbyggnadsnämndens remissyttrande. Förvaltningen har ambitionen att göra den fysiska miljön så bra som möjligt för alla. Med lösningar som ger positiva upplevelser skapas en bra gestaltad livsmiljö.

Förvaltningens bedömning är att nytt förslag till riktlinje stödjer arbetet att skapa en bra gestaltad livsmiljö och bör fungera som ett viktigt verktyg att nå detta mål.

Martin Blixt

Lars Mauritzson

Direktör Stadsfastighetsförvaltningen

Avdelningschef Förvaltning och
fastighetsutveckling